

AURKIBIDEA

Abuztuaren 7an, URTEAN ZEHARREKO XIX. IGANDEA	4
Abuztuaren 14an, URTEAN ZEHARREKO XX. IGANDEA	11
Abuztuaren 15ean, MARIA BIRJINAREN ZERURATZEA	18
Abuztuaren 21ean, URTEAN ZEHARREKO XXI. IGANDEA	24
Abuztuaren 28an, URTEAN ZEHARREKO XXII. IGANDEA.....	30
Irailaren 4, URTEAN ZEHARREKO XXIII. IGANDEA	36
Irailaren 11, URTEAN ZEHARREKO XXIV. IGANDEA	43
Irailaren 18, URTEAN ZEHARREKO XXIV. IGANDEA	50

Abuztuaren 7an
URTEAN ZEHARREKO XIX. IGANDEA

Agurra

Gure sinesmena ospatzeko Jainkoaren izenean bildurik dagoen kristau-batzar honetan, Jauna izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Itxaropena dugunok, bildu egin gara, lehenengo kristauak biltzen ziren moduan. Orduan, itxaropena zen kristauen jarrera nagusia: «zatoz, Jesus Jauna» otoitz egiten zuten. Gure jarrera ere izan dadila, haiena bezala itxaropentsua.

Damu-otoitza

Eukaristi ospakizun honen hasieran, eska diezaiogun Jainkoari bihotz-berritzearen grazia; horrela baketzea lortuko dugu eta elkartuago egongo gara Jainkoarekin eta geure senideekin.

—Jesus Jauna, gure **ba**kea zarena. Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, guretzat **ogi** egin zinena. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, bizia **ema**ten diguzuna. Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun betierekoa, Espiritu Santuak irakatsirik
Zuri Aita esateko eskubidea eman diguzu;
sendotu gure bihotzetan zure seme-alabatzako espiritua,
agindu diguzun bizi betean sar gaitezen.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Isiltasunean, eguneroko gauza apaletan, biziaren xumetasunean aurkitzen da Jainkoa. Konfiantzaz biziitzea eta hainbat loturatatik askatzea ezinbestekoa da horretarako.

Lehenengo irakurgaia (*Jkd* 18, 6-9)

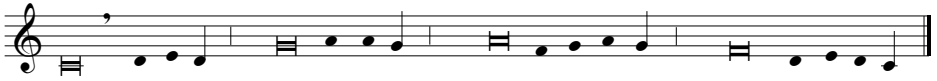
Jakinduria liburutik

Aldez aurretik eman zitzaien gure arbasoei pazko-gauaren berri, sinetsi zituzten promesak, sendoak zirela ikustean, adore izan zezaten. Zintzoentzat salbamen eta etsaientzat hondamendi izan zen gau haren zain egon zen zure herria. Izan ere, egintza bat beraz gure etsaiak zigortu zenituen eta gu ohorez bete gintuzun, Zeuregana deituz.

Zintzoen seme-alaba fededunek sakrifizioak eskaintzen zituzten ezkutuan, eta denek, aho batez, lege santu hau ezarri zuten: aldi onetan nahiz txarretan elkaturik egongo zirela zintzoak. Eta orduan jadanik, kantatzen zituzten arbasoen gorazarreak.

Erantzun-salmoa (*Sal* 33 [32], 1 eta 12. 18-19. 20 eta 22)

Bai do-ha - tsu, Jau - nak be-re oi-nor - de hau-ta -
tu du - en he- rri - a.

- ✠. Egin poz-oihu, zintzook, **Jaunari**,
 zuzenei dagokie, izan ere, hura **gorestea**.
 Zorionekoa, Jauna Jainko duen **nazioa**,
 hark bere ondareztat hautatu **duen** herria. ✠.
- ✠. Jauna arduratzen da begirune **diotenez**,
 haren maitasunean itxaroten **duenez**,
 haiek heriotzatik **libratzeko**
 eta goseteen bizirik **gordetzeko**. ✠.
- ✠. Guk Jaunagan dugu **esperantza**,
 bera dugu laguntzaile eta **babesle**.
 Betor gurekin, Jauna, zure **maitasuna**,
 Zugan baitugu jarria **itxaropena**. ✠.

Bigarren irakurgaia (*Heb 11, 1-2. 8-19 edota laburrago 11, 1-2. 8-12*)

Hebrearrei egindako gutunetik

Senideok: Itxaroten dugunaren oinarria da sinesmena, ikusten ez direnen frogak. Sinesmenagatik onetsi zituen Jainkoak gure arbasoak.

Sinesmenari esker, Abraham, Jainkoaren deiari erantzunez, ondareztat hartu behar zuen lurraldera abiatu zen, nora zihoan jakin gabe. Sinesmenaren indarrez atzerritar gisa bizi izan zen agindutako lurraldean; oihal-etxoletan bizi izan zen, Jainkoaren agintzari bera hartu zuten Isaak eta Jakob bezalaxe; eta hori, oinarri sendoa duen hiria, arkitekto eta egile Jainkoa bera duen hiria, itxaron zuelako.

Sinesmenari esker hartu zuen ondorengoa ekartzeko indarra, bere emazte Sara agorra izan eta berak ere sasoia joana zuen arren, agintzaria egin ziona fidagarria zela sinetsi baitzuen. Horrela, gizon

bakarragandik –eta berau horretarako hilik zegoela–, ondorengoak sortu ziren, zeruko izarrak bezain ugari eta itsasbazterreko hondarrak bezain kontaezin.

[Horiek guztiak Jainkoak hitzemandako ondasunak eskuratu gabe hil ziren; baina sinesmenaren argitan urrutira ikusi eta agurtu egin zituzten, horrela lur honetan erromes eta arrotz zirela aitortuz; izan ere, honela mintzo direnek garbi adierazten dute aberriaren bila dabiltzala. Utzi zuten lurraldea gogoan izan balute, izango zuten egokiera hara itzultzeko. Baina lur hobea zuten irrika, zerukoa. Horregatik, Jainkoak ez du «haien Jainko» deitua izateko lotsarik, hiri bat ere prestatu baitzien.

Sinesmenari esker, opari eskaini zuen Abrahamek Isaak, Jainkoak probatu zuenean. Bera, agintzariak hartu zituena, prest zegoen bere seme bakarra eskaintzeko, nahiz eta seme horretaz esana zion Jainkoak: «Isaaken bidez izango dituzu ondorengoak». Uste bizia zuen Abrahamek Jainkoa gai dela hildakoak pizteko ere; horregatik, semea berreskuratzea Jainkoaren ahalmenaren ezaugarri gertatu zitzaion.]

Aleluia (Mt 42a. 44)

A - le - lu - ia, a le - lu - ia, a - le - lu - ia.

∇. Zaudte erne,
gutxien uste duzuen orduan
etorriko zaizue-eta Gizonaren Semea. ✠.

Ebanjelioa (*Lk 12, 32-48* edota laburrago *12, 35-40*)

Homiliarako argibideak

Ikusezina ikusi balu bezala

Aldaketak azkar baino azkarrago gertatzen diren garai honetan, desagertzen ari dira lehen gizakion bizitzan egonkortasuna eta erreferentzia eskaintzen zuten ziurtasunak. Aurrerapen guztiak edukita ere etorkizuna jakiteko eta menderatzeko gai ez garenez, egunean bizitzera etsitzen dira pertsonak, hori baita **ziurtasun** posible **bakarra**. Ez da harritzekoa fedea alde batera utzi izana, aringarririk edo kontsolamendu errazik onartzen ez duen alferrikako fardel baten edo errealitate gordinean funtsik ez duen ilusio baten modura.

Horixe da fedea, hain zuzen ere, espero dena edukitzeko modu bat, ikusten ez diren errealitateak ezagutzeko bitarteko bat (*Heb 11,1-2.8-19*). Gure garaikideen begietara, jokabide xaloa da fedezko jokabidea, eta **ilusio baten** biktima bihurtzen du bat. Freud ilusio baten etorkizunaz mintzatu zen, kristau erlijioari dagokionez. Garbi dago harentzat ilusio hori zientziak argituko duela. Hala eta guztiz ere, bizitzan osoan gara hemen fededun.

Agindutako guztia beteta ikusi gabe baina horiek ikusita eta urrutitik agurtuta fedean aurrera egin zuten garai guztietako fededun handien ereduak animatzen gaitu horretara. Abraham eta Sara ditugu bereziki **fedean guraso**, itxaropen orenen kontra itxaroten jakin izan baitzuten. Jaunaren promesek gure gurasoak Egiptoren esklabotzatik libratu zuen haren hitz ahalguztiduna dute oinarri (*Jkd 18,6-9*).

Gure lekua ez uztera eta erne egotera eramaten gaitu fedeak, baita udan eta oporretan ere, lanparak piztuta Jaunaren zain egotera, alegia (*Lk 12,32-48*). Gaur egungo kultura ez da gaueko kultura,

gauetz egiten dena; aitzitik, gauak egunean proiektatzen ditu bere itzala eta inkonszientzia. Kontsumismoaren munduak **zorion faltsua** saltzen duten mezuek manipula gaitzaten ahalbidetzen duen lozorro modukoa eragiten du.

Kristauak badaki azken garaia bizi dugula, hau da, behin betikoa; minutu bakoitza da baliotsua, ezin dugu alferrik galdu. Ezin dugu bizitza erdi lo pasatu, bizi besterik egin gabe. Jaunak eman digun **misioa** bete behar dugu.

Esna eta zain egoteko modu bakarra da Norbaiten aurrean arduradun sentitzea. Jainkoaren aurrean bizitzeak bakarrik eman diezaguke orainean erne egoteko gaitasuna. Inguratu eta bildu egiten gaituen presentzia erabatekoa da Jainkoa. Hor dagoen zerbaiten presentzia estatikoa da, baina. **Presentzia dinamikoa da, bizitzan eta izatean jarri eta bizitzeko beharrezkoa den energia ematen diguna.**

Gaur egungo gizakiak Jainkoa absente edo urrun dagoen, edo etortzea kostatzen zaion sentsazioa eduki dezake. Pertsona bakoitzean etortzen da Jainkoa gurekin elkartzera, ordea, gertakari bakoitzean. Gure existentziaren une bakoitza Jainkoaren betierekotasunarekin gurutzatzen da, eta **salbaziorako aukera** eskaintzen digu, bizi dugun errealitate faltsu eta iruzurreko honetatik atera gaitzaten. Errealitate horrekin konformatu behar dugu, baina, ihes egin gabe. Anti-Erregetzaren marka ugari dituen mundu honetako Jainkoaren Erreinuaren eraikitzaile garelako jakin behar dugu. Eukaristiak elika dezala gure fedea, eta lagun diezagula gure lanparak piztuta edukitzen, Jauna itzuli arte.

Jainkoaren herriaren otoitza

Egiogun otoitza Kristori, hitz eman zuen bezala entzun dezan Bere izenean bildu garenon otoitza.

- Bakearen alde, Elizen arteko batasunaren alde, gu guztion zorionaren alde.
- Behartsuen alde dihardutenen alde, adinekoei laguntzen dietenen alde, ahulak zaintzen dituztenen alde.
- Nekaturik eta ezinean daudenen alde, arriskuan direnen alde, loturik bizi direnen alde.
- Gure alde otoitz egiten dutenen alde, guk otoitzean gogoan ditugunen alde, gure hildakoen betiko atsedenen alde.

Entzun gure otoitzak, Jauna, eta egizu Abrahamen antzera gu ere bizi gaitetzela bihotz sutsuz lur honetan; itxaron dezagula Zure Semearen etorrera, zerbitzaria erne aurkitzen duen nagusiak bezala aurki gaitzan eta zeruko mahaian Kristok berak gu onar gaitzan. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Hartu dugun sakramentu honek salba gaitzala, Jauna,
eta sendotu zure egiaren argitan.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Abuztuaren 14an
URTEAN ZEHARREKO XX. IGANDEA

Agurra

Jainko Aitaren eta Jesu Kristo gure Salbatzailearen grazia, errukia eta bakea zuekin.

Sarrerako oharpena

Eukaristiarako bildu gara. Jainkoaren Erreinua eraikitzea bide erraza ez, baizik eta bide malkartsua dela esango zaigu gaur. Har dezagun batzen gaituena, izan gaitezen leialak bereizterainoko indarra duen eginkizunarekin.

Damu-otoitza

Eska diezaiogun orain, Kristori, errukia eta barkamena:

—Jesus Jauna, gugatik gurutzean hil zinena. Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, heriotza garaituz Aitak piztua. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, beti gure alde Aitaren ondoan zaudena. Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Oi Jainko,
ondasun ikusezinak dituzu maite zaituztenentzat;
piztu gure bihotzean zeure maitasunaren garra,
Zu gauza guztietan eta gauza guztien gainerik maite izanez,
guk asma ditzakegunak baino handiagoak diren
Zuk agindutako ondasunak irits ditzagun.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Egia hots egiteak zailtasuna dakar. Fedean eta Jesusen jarraipenean leial izateak, ordea, zorionbidea. Zailtasuna eta zoriona batera doaz, beraz. Entzun dezagun Jaunaren Hitza.

Lehenengo irakurgaia (*Jr* 38, 4-6. 8-10)

Jeremias Profetaren liburutik

Egun haietan, buruzagiek esan zioten erregeari: «Jeremias honek bizia zor du! Bere hitzez, herrian gelditzen diren gudariak eta herritar guztiak adoregabetu besterik ez du egiten. Ez da ari herriaren onerako, kalterako baizik».

Sedekias erregeak erantzun zien: «Zeuen esku duzue! Erregeak ez dezake ezer zuen aurka».

Hartu zuten, beraz, Jeremias eta errege-familiako Melkias printzearen putzuan sartu zuten, sokaz jaitsez. Putzua kartzelako atarian zegoen eta ez zuen urik, lokatza baizik. Jeremias lokatzetan sarturik gelditu zen.

Ebed-Melek jauregitik erregeagana joan zen eta esan zion: «Errege jauna, gaizki jokatu dute gizon horiek Jeremias profetarekin; putzura bota dute, eta goseak hilko da bertan, ez baitago ogirik hirian».

Orduan, agindu hau eman zion erregeak Ebed-Melek etiopiarrari: «Hartu zeurekin hiru gizon eta atera Jeremias profeta putzutik, hil baino lehen».

Erantzun-salmoa (*Sal* 40 [39], 2. 3. 4. 18)

Ez e - gon, Jau - na, ni - gan - dik u - rrun; zu - re - a nau -
zu, za - toz - kit la - gun.

-2

- ∞. Jaunagan nuen jarria itxaropen **guztia**,
makurtu eta entzun du nire **oihua**. ∞.
- ∞. Atera nau hondamen-**putzutik**,
zingira **lohitsutik**;
haitz gainean jarri ditu **nire** oinak,
sendotu ditu nire **urratsak**. ∞.
- ∞. Kantu berria ipini dit ez**pai**netan,
gorespen-kanta gure Jainko**ar**entzat;
hau ikusiz jende asko ikarat**u**ko da,
eta Jaunagan izango du konfian**ta**. ∞.
- ∞. Dohakabe eta behar**tsu** naiz ni,
baina Jauna da nitaz **ardur**atzen.
Zu zaitut laguntzaile eta ask**kat**zaile,
ene Jainko, ez **lu**za. ∞.

Bigarren irakurgaia (*Heb* 12, 1-4)

Hebrearrei egindako gutunetik

Senideok: Hainbat eta hainbat testiguz inguraturik gaudenez gero,
utz dezagun oztopo zaigun guztia eta inguratzen gaituen bekatua,

eta ekin diezaiogun etsi gabe aurrean dugun lasterketari. Jar ditzagun begiak sinesmenaren iturri eta betetzaille dugun Jesusengan. Honek ere, itxaro zuen zorionagatik, gurutzean hiltzea onartu zuen, heriotza lotsagarria zela kontuan hartu gabe, eta orain Jainkoaren tronuaren eskuinaldean eseria dago.

Izan ezazue, bada, gogoan bekatarien aldetik halako erasoaldia eraman zuen hura, adorea galdu eta etsi ez dezazuen. Oraindik ez zarete bizia galtzeraino iritsi bekatuaren aurkako zeuen borrokan.

Aleluia (*Jn 10, 27*)

A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, a - le - lu - ia.

∞. Nire ardiek aditzen dute nire ahotsa,
 dio Jaunak;
 Nik ezagutzen ditut,
 eta haiek jarraitu egiten didate. ∞.

Ebanjelioa (*Lk 12, 49-53*)

Homiliarako argibideak

Lurrari su emateko etorria naiz

Frantzisko Aita Santuak maiz hitz egiten du **istilua sortzeaz**, gaur egungo munduan Eliza erabat kaltegabea eta hutsala izan dadin egiten duen ongizatearen kultura leun honetan lo ez jarraitzeaz. Pobreen Eliza izatea nahi duela esanda, Aita Santua ez da ari iraultza

bortitz baterako deia egiten, bihotzetan gure mundua eraldatzea ekarriko duen aldaketa bat eragitera baizik. Jesusek berak hasi zuen barne iraultza hori, eta honela esan zuen: “Lurrean sua jartzera etorri naiz” (Lk 12, 49-53). Su garbitzailea behar da ustelkeria guztia amaitzeko.

Biblian, **Jainkoaren epaiketaren** irudia da sua. Jainkoa agertzen denean, justizia ezartzen du. Jerusalemara bidean oinez doan Jesusen nekaldian eta piztueran agertuko da batik bat Jainkoa. Sufrimenduaren bataioan murgiltzeko irrikaz doa. Uretan eta Espirituan egiten den bataio kristaua, suarekin ere adierazten dena, Jesusen heriotza eta piztueran parte hartzea da. Konplikaziorik gabeko bizitza hauta zezakeen Jesusek, baina horren orde, gurutzea hartu zuen, horrek ekarriko zituen desohorearekin eta zitalkeriarekin kezkatu gabe. Sua eta ura izango dira Jainkoaren epaiketaren herria purifikatu eta salbatuko duten elementuak. **Barkamen eta errukizko** Jainko modura agertuko da Hura.

Gurutztatu eta berpiztuaren aurrean, horren alde horren kontra agertuko beharko dute pertsonak. Lehen belaunaldiak familiaren erlijio tradizionala utzi eta kristautasunera bihurtzeak eragiten zuen banaketa bizi behar izan zuten. Alde horretatik, Jesus ez da etorri **bake erraza** ekartzera, gaur egun familietan bilatzen dena bezalako. Familiaren bakearen izenean, familiarteko elkarbizitzari zentzua ematen dioten balioen inguruko eztabaida saihesten da. Familia arteko harremanen banaketaren arrazoi da Jesus.

Bat ez da kristau jaiotzen, **erabaki pertsonal** baten ondorioz bihurtzen da bat kristau, eta erabaki samingarria da askotan, zalantzan jartzen baitu jasotako herentzia kulturala. Jesusen aldeko hautuak bekatariekin aurkaritza jasan beharko du askotan, familia barruan bertan, akaso. Askotan, gurasoek kentzen diete seme-alabei burutik kristau edo apaiz bokazioari jarraitzeko erabakia, eta bizitza

aspergarri edo garrantzi sozialik gabeko bizibide gisara irudikatzen diete.

Jesusengan mantendu behar dugu beti gure begirada, finko, harekin hasi eta osatzen baita gure fedea. Hura dugu helmuga, eta ez dugu begi bistatik galdu behar. Berdin da gure senide edo lagunik onenek zer dioten. Ez gara sekula bakarrik egongo Jesusi jarraitzeko erabaki ausart horretan. Jada helmugara iritsi den **lekuko** fededunen **multzo handia** begira dugu, eta gu animatu nahian ari da (*Heb 12,1-4*).

Herri profetikoa da geurea, gai da **Jainkoaren nahia** une oro jakiteko. Ez da beti eroso izango praktikan jartzea. Profetek, adibide ona dugu Jeremias, asko sufritu behar izan zuten herriaren aldetik, Jainkoaren eskakizunak historiako une jakin guztietan aldarrikatzeagatik (*Jr 38,4-10*). Haren irudiak Jesusena iragartzen du, hura ere baztertu egin baitzuen herriak, handik botako baitute. Eukaristiak Jesusen eta ebanjelioaren alde jartzera eraman gaitzala.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: dei egiogun Jaunari, gure otoitzak entzun ditzan eta lagun diezagun:

- Eska dezagun gaixorik daudelako edota senideen zerbitzura daudelako igandea ospatzera etorri ezin dutenentzat; ospakizun honetan parte hartzerik ez badute ere, Jaunaren poza falta ez dezaten.
- Eska dezagun behartsuenen zerbitzura bizitza eskaintzen dutenentzat; senideekin partekatzen dutena barne-poz eta alaitasun bihur dadin beraiengan
- Eska dezagun bidean edota etxetik urrun direnentzat; Jainkoak babes ditzan eta barne-bizitza zaintzeaz ahaztu ez daitezen.

—Eska dezagun guretzat; fedean aurrera egin dezagun eta on egiteko gogoia gero eta handiagoa izan dadin gudan.

Eztabaida-ikur den Zure Semearen gurutzearen bidez bihotz askoren jarrera agertzen diguzun Jauna, entzun gure otoitzak eta ez utzi gizadiari Zure egiatik eta graziatik aldentzen, baizik eta aldian aldiko ezaugarrietan zu aurki zaitzatela eta salbamen bidean ibili. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Jauna, sakramentu honetan Kristorekin bat eginik
zure errukiari deika gaude apalki:
izan gaitezela lur honetan zure Semearen irudikoago,
haren zorion bera izan dezagun zeruan.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Abuztuaren 15ean
MARIA BIRJINA DOHATSUAREN ZERURATZEA

Agurra

Maria Birjina, Bere Ama, zerura jaso duen Kristoren bakea eta maitasuna izan bitez zuekin.

Sarrerako oharpena

Ama Mariaren zerura jasotzea ospatzen dugu Abuztuaren erdi honetan. Denontzat hitz eman zuena Amarengan bete du Kristo Jaunak eta horrek gure itxaropena sendotzen du, gure fedea indartzen. Ospa dezagun bihotzez festaburu eder hau.

Damu-otoitza

Isilune bat egin dezagun, eta sar gaitezen geure baitan, Aitaren errukia gozatzeko.

—Jesus Jauna, zeure Ama zure ondora eraman **nahi** izan duzuna.
Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, zeure burua **eskaini** diguzuna. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, Aitaren eskuinaldetik Ama Mariaren aintza erak**kusten** diguzuna. Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Jainko ahalguztidun betierekoa,
zeruko ospera eraman zenuen, gorputz eta arima,
Maria Birjina Sortzez Garbia, zeure Semearen Ama;**

**egizu, goiko ondasunak bila ditzagula beti,
zeruko ospean parte izan dezagun harekin.
Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoaren Hitzak gizakion bokazioa, egitekoa argitzen du. Mariak bete-betea bereganatu zuen Jainkoaren Hitza, entzule leial izanez, Jaunaren nahia betez eta gauza guztietan bihotz garbiko izanez. Geu ere, Hitzaren entzule apal egin gaitezten, Jainkoaren nahia betetzen ikasteko.

Lehenengo irakurgaia (*Ap 11, 19a; 12, 1-6a. 10ab*)

Apokalipsia liburutik

Ireki zen Jainkoaren santutegia zeruan eta haren itun-kutxa agertu zen santutegian. Seinale handia agertu zen zeruan: emakume bat eguzkiz jantzia, ilargia oinazpian eta hamabi izarreko koroa buruan. Haurdun zegoen eta, erdiminez eta haurgintzako oinazez, garrasika ari zen.

Beste seinale bat ere agertu zen zeruan: herensuge gorri handi bat, zazpi buru eta hamar adar zituena, eta buruetan koroa bana. Bere isatsez zeruko izarren herena arrastaka hartu eta lurrera jaurti zuen. Herensugea, haurra izateko zegoen emakumearen aurrean gelditu zen, jaio orduko semea irensteko.

Emakumeak semea izan zuen, herri guztiak burdinazko makilaz gobernatuko dituen; hartu zuten semea eta Jainkoaren tronuraino eramane zuten. Emakumeak, berriz, basamortura egin zuen ihes; han leku bat prestatua zion Jainkoak.

Orduan, ahots handia entzun nuen zeruan esaten: «Orain etorri dira gure Jainkoaren salbamena, indarra eta erregetza, eta beraren Mesiasen agintea».

Erantzun-salmoa (Sal 45 [44], 10. 11-12. 16)

Gu - re erre-gi - na zu - re eskui-ne - an da - go zu - tik.

- ∞. Errege-alabak dituzu zeure aukeratuen artean, zure eskuinean erregina, urre finez apaindua. ∞.
- ∞. Entzun, alaba, eta ikusi, makur ezazu belarría, ahaztu zeure herriaz eta aitaren etxeaz. ∞.
- ∞. Zoraturik dago erregea zure edertasunaz; bera duzu jaun, egiozu ahuspez agur. ∞.
- ∞. Pozik eta alai daramatzate, eta erregearen jauregira sarutzen dira. ∞.

Bigarren irakurgaia (1 Ko 15, 20-27a)

San Paulo Apostoluak Korintoarrei egindako lehenengo gutunetik

Senideok: Piztu da Kristo hilen artetik, heriotzatik piztuko direnetan lehen-fruitu. Izan ere, heriotza gizon baten bidez etorri zen bezala, gizon baten bidez etorri da hildakoen piztuera ere. Eta Adamekin duten elkartasunagatik gizaki guztiak hiltzen diren bezala, Kristorekin duten elkartasunagatik denak itzuliko dira bizira.

Baina bakoitza bere garaian: lehenengo Kristo, lehen-fruitua denez; gero, Kristorenak, hau berriro etortzean. Gero, azkena izango da,

Kristok, Jainkoaren kontrako nagusitza, aginte eta indar guztiak ezereztu ondoren, Jainko Aitari erreinua emango dionean. Kristok errege izan behar baitu, Jainkoak etsai guztiak haren oinazpian ipini arte. Azkena ezereztuko den etsaia heriotza izango da. Izan ere, «gauza guztiak haren menpean jarri ditu Jainkoak».

Aleluia

A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, a - le - lu - ia.

℣. Zerura jaso izan da Maria Birjina;
pozik daude aingeruak. ℟.

Ebanjelioa (Lk 1, 39-56)

Homiliarako argibideak

Zorionekoa zu, sinetsi duzulako

Mundu honetan eta bizitza honetan baino ez, gizakiaren **errealizazio osoa** eskaintzea da gaur egungo kulturak kristautasunari botatako erronka handia. Nahikoa du zorion horrekin, eta piztueraren kristau sinesmena baztertzen du, ilusio modura. Horregatik eta bitxia bada ere, inkestek erakusten dute espainiarren ehuneko laurogeita hamarrek ia Jainkoarengan sinesten dutela diotela, baina ehuneko berrogeita hamar pasatxo baino direla hil ondorengo piztueran sinesten dutenak. Eta are harrigarriagoa da, oraindik, askok enkarnazioan sinestea, Ekialdeko ideia izaki, gure kulturaren txertatzen joan bada ere.

Gaurko festaburuak kredoaren azken lerroan kokatzen gaitu: sinesten dut haragiaren piztuera eta betiko bizitza (*1 Ko 15,20-26*). Mariaren Zeruratzeak Jesusen piztuerarekin hasitako **gizaki berriaren** irudia erakusten digu. Ez da supergizaki bat, emakume baten apaltasunean, gure muga eta handitasun guztiak gurekin partekatzen dituen gure arreban, egia egindako Jainkoaren ametsa baizik.

Zeruratzea bizitza oso baten gorentasuna da, eta Jainkoak ematen du azken ukitua, Amak Semearen ahalik eta antzik handiena eduki dezan eginda, haren misterio guztiakin lotuta egon ondoren. **Fedezko bizitza baten** emaitza da, zentzu batean, horregatik etorri zen Jauna haren barruan bizitzera. Horrek ez zuen bere bizimodu apala aldatu; aitzitik, erromes izan zen beti fedean, bere historia zehatzean denboraren zeinuak bereizten saiatuta.

Fedea izan zen haren zorionaren oinarria (*Lk 1,39-56*). Mariak Jainkoa, Kristo Jesusengan adierazia, jarri zuen bere bizitzaren erdian, eta bere Semearen kausari eskaini zion bere bizitza, gizakiak salbatzeari. Bere burua hustu zuelako bete ahal izan zen azkenean guztiz Jainkoarekin, eta Berpiztuaren loriak eralda zezan utzi. Eraldatze horrek **pertsona osoari** eragin zion, gorputzari zein arimari, bizi izandako historia zehatz guztiarekin.

Lorian goretsitako Maria ez dago bizi jaioberria irenstearekin mehatxatzen duen dragoiaren kontrako borrokaren zailtasunen erdian gaudenongandik gugandik urrun (*Ap 11,9-12,10*). Erromes dabilen Elizarekiko elkertasunean, beti, **itxaropen keinu** gisa agertzen zaigu guztioi Maria. Gure bizitza ez da heriotzarekin ezerezean amaitzen den alferrikako pasio bat. Gu ere gure gorputzak eta arimak, bizi izan ditugun historiak eta maite izan ditugun errealitate guztiak eraldatuta ikustera deituta gaude. Hori guztia da Kristok hasitako **kreazio berriaren** hazia, Mariarengan ere hazten ikusten duguna.

Eukaristia honetan, poz gaitezen Mariarekin, desiratutako helmugara iritsi baita, eta eska diezaiogun Erreinuaren etorreraren alde lan egitera eramango gaituen itxaropen keinu izateko beti guretzat.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok, zuzen diezazkiogun Jaunari gure otoitzak, Maria Birjina zeruratu zuela ospatzen dugun egun honetan:

- Elizaren seme-alaba guztiek, Jainkoaren Amarekin bat eginik, Jaunaren handitasuna goretsi eta harengan poztu daitezen.
- Jaunaren errukia bere fededunengana iritsi dadin eta gizaldi guztiak poztu daitezen, Jaunak Mariarengan gauza handiak egin dituelako.
- Jaunak, bere besoaren indarrez gora jaso ditzan ezerezak, ondasunez bete ditzan gose direnak eta lagun biezaio bere herriari gure arbasoei hitz eman bezala.
- Bere Ama Erregina koroatu duen Kristo Jaunak, guri ere eman diezagun egun batean, munduaren hasieratik prestaturik duen erreinua.

Jainko Jauna, Zure Semearen Ama egin zenuen Maria Birjina; entzun gure otoitzak eta egizu, haren laguntzaz, parte izan dezagula egun batean betiereko zorionean. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Sakramentu salbagarria hartu dugu, Jauna;
egizu, Maria Birjina dohatsua
zeruetara jasoaren otoitzari esker,
piztueraren aintzara irits gaitezela.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Abuztuaren 21ean
URTEAN ZEHARREKO XXI. IGANDEA

Agurra

Jainko Aitaren eta Jesu Kristo gure Salbatzailearen grazia, errukia eta bakea zuekin.

Sarrerako oharpena

Bitzita betea izateko eskaintza egiten digu Jesusek. Maitasunaren kultura sortu beharrean gaude: elkarrizketak, askatasunak eta errespetuak osatu behar du kultura hori, eta kristauok Jesusengan aurkitzen dugu horretarako indarra eta irakaspen argia.

Damu-otoitza

Eska diezaiogun orain, Kristori, errukia eta barkamena:

—Jesus Jauna, gugatik gurutzean hil zinena. Erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, heriotza garaituz Aitak piztua. Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, beti gure alde Aitaren ondoan zaudena. Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Oi Jainko,
gogo bateko egiten dituzu zeure fededunen bihotzak;
egizu, maita ditzala zure herriak Zuk aginduak
eta itxaro Zuk hitzemana,
mundu honetako gorabeheren artean,
geure bihotza egiazko zoriona dagoen lekuan jar dezagun.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainkoak bere herriari egindako promesak zoragarriak dira, eta Kristorengan irabaziak ditugu guztiak. Baina nola izan zoriontsu? Errazkeria utzi eta besteekin akordatur: Jesusen bidea urratuz.

Lehenengo irakurgaia (Is 66, 18-21)

Isaias Profetaren liburutik

Honela mintzo da Jauna: «Ezagutzen ditut Nik gaiztoen egintzak eta asmoak, eta herri eta hizkuntza orotako jendea biltzera etorriko naiz; haiek etorri eta nire aintza ikusiko dute. Ezaugarri bat emango diet: beraien artean bizirik gelditutako batzuk bidaliko ditut nazioetara; Tarsis, Etiopia eta Lidiara, Mexek, Tubal, Greziara eta urrutiko herrietara, inoiz nire berri izan ez duten eta nire aintzarik ikusi ez dutenengana.

Eta nire aintza iragarriko dute nazioetan. Atzerriko nazio guztietatik ekarriko dituzte, Jaunarentzat opari gisa, zuen senide guztiak; zaldi, gurdi eta ohatiletan, mando eta dromedarioetan ekarriko dituzte Jerusalemgo nire mendi santura –dio Jaunak–, israeldarrek beren opariak Jaunaren etxera ontzi garbietan ekartzen dituzten bezala. Eta haien arteko batzuk ere aukeratuko ditut apaiz eta lebitar izateko –dio Jaunak–».

Erantzun-salmoa (Sal 34 [33], 2-3. 16-17. 18-19. 20-21. 22-23)

Zo-az - te mun-du guz-ti - ra, e-ta ho-tse - gin be-ri o - na.

∞. Goretzazue Jauna, nazio **guz**tiok,
goraipa ezazue, **herri** guztiok. ∞.

∞. Sendoa baita guretzat haren maita**ta**suna,
beti-betikoa Jaunaren leia**alt**asuna. ∞.

Bigarren irakurgaia (Heb 12, 5-7. 11-13)

Hebrearrei egindako gutunetik

Senideok: Ahaztu egin duzue seme-alabei bezala ematen zaizuen aholkua: «Ene seme, ez baztertu Jaunaren zentzaldia, ezta galdu ere adorea, haserre egiten badizu, maite duena baitu Jaunak zentzarazten eta seme-alabatzat hartzen duena du zigortzen».

Jasaten duzuen zuek zentzarazteko da; Jainkoak seme-alaba bezala tratatzen zaituzte. Izan ere, zein seme nahiz alaba ez du aitak zentzarazten?

Egia esan, edozein zentzabide, momentuan, mingarri da, ez pozgarri; baina, gerora, haren bidez hezitakoei bere fruituak ekartzen dizkie: bakea eta zuzentasuna. Jaso itzazue, beraz, esku eroriak eta belaun ahulduak, eta ibil zaitetze bide zuzenean, herrenaren hanka hautsi ez dadin, sendatu baizik.

Aleluia (Jn 14, 6)

✠. Ni naiz bidea, egia eta bizia, **dio** Jaunak;
ezin da inor Aitagana joan,
nire bidez **izan** ezik. ✠.

Ebanjelioa (*Lk 13, 22-30*)

Homiliarako argibideak

Ate estutik sartu

Norberaren eta besteen salbazioaren inguruko kezka euren bizia ebanjelioaren zerbitzura jartzera eramanez kristau asko historian zehar, lekaiameak eta apaizak bereziki. Bizitza unean-unean gozatzeko nahia ekarri du pentsamendu horrek, ordea, eta gero gerokoak.

Gutxi salbatuko diren beldurrak Jesusek aipatzen duen **ate estutik** sartzea ekarri du, galbidea zabala baita (*Lk 13,22-30*). Hala, sakrifizioa eta uko egitea eskatzen zuen kristautasun bat sortu zen, salbazioa ziurtatu ahal izateko. Jesusek atea itxi baino lehen sartzeko egin behar den ahalegina azpimarratzen du. Erreinuaren sartzeko hautatutako herrikoa izatea edo bataiatua egotea nahikoa dela pentsatzen dutenen konfiantza xaloa astindu nahi du beste ezeren gainetik. Bizitza osoan Hari otoitz egiten edo Harengatik sakrifikatzen eman ondoren, Jaunak ez aitortzearen desilusioa har dezake batek.

Deigarriena da Erreinuaren ateak paganoen zabaltzea, **bazter geratuta** ziruditekei (*Is 66,18-21*). Lehenengoak azkenak eta azkenak lehenengoak izango direla dioen iragarpena beteko da. Zer egin behar da, orduan? Giza segurtasun huts direnak utzi eta Erreinuera bihurtu. Erreinuaren ezin da indarkeriarekin lortu, ezta gisa ahaleginarekin ere. Jainkoaren **dohaina** da. Hartzen jakin behar da, ordea. Horretarako, nor bere burua hustu behar du, jabetza titulu guztiak utzi eta Jainkoaren aurrean pobre agertu. Hark bakarrik salba

gaitzakeela aitortu. Erreinua ez da errealitate abstraktu bat, baina. Jesusen pertsona da, Elizaren eta munduaren bizitzan presente egiten dena. Ate estutik sartzea Jesusi jarraitzea da, Hark bizi izandako balioak bizitzea eta haragitzea, heriotzara eta Piztuerara eraman zuten balioak, alegia.

Ez dago Piztuerarik, ez dago salbaziorik, Kristo gurutziltzatu helmuga duen komunitatea gabe. **Berme gizatiar hutsen** grazia merkea bilatzea gure erruz ate itxiaren aurrean egotea da. Egia esan, Erreinuko ate zabalik dago beti. Kafkaren protagonistari bezala gertatuko zaigu, agian, Pragako katedralean sartu nahi eta ate itxita aurkitzea. Behin eta berriz bultzako dio ateari, baina ez da zabalduko. Denbora luzean atearekin borrokan aritu eta gero, ate kanporantz zabaltzen dela konturatuko da. Hori izan zen hautatutako herriaren akatsa, ate barrukoentzat bakarrik zabaltzen zela pentsatzea. Kanpoan dauden guztientzat edo guk kanpoan daudela uste dugunentzat zabaltzen da ate.

Hautatutako herriari gertatutakoa gerta ez dakigun, Jaunak **goxo-goxo zentzuten gaitu** (*Heb 12,5-13*). Jainkoaren Hitzak bide zuzenera itzultzen laguntzen digu, geure burua justifikatzeko irrikan desbideratzen garenean. Inori ez zaio gustatzen nahastu egin garela onartzea, batez ere, besteek ikusarazten badigute. Kasu honetan, Jainkoa, gure Aita, da gure pentsamenduak eta gure bideak zuzentzen saiatzen dena, konfiantza gugan jarri beharrean salbatuko gaituen bere grazian jar dezagun.

Eukaristiak gu guztiontzat du zabalik salbamenerako ate. Kristo da ate hori. Harengatik, libre dugu Aitaganako bidea. Eukaristian parte hartzea da Erreinuko banketeen Jainkoak denonganako maitasuna adierazteko gonbidatu dituen nazio guztiekin batera parte hartzea. Poztu gaitezen salbazioa unibertsala delako, eta eman diezazkiogun eskerrak Jainkoari, meritu propiorik gabe dei egin digulako.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: dei egiogun Jaunari, gure otoitzak entzun ditzan eta lagun diezagun:

- Jainkoak errukiz zain ditzan Frantzisko Aita Santua, Frantzisko gure gotzaina eta gure elkarteetan ardura eta zerbitzua duten guztiak.
- Jainkoak eman diezaien lurra lantzen dutenei lanerako indarra, ikertzaileei adimena, ikasleei saiatzeko gogoia eta guztioi geurean irauteko leialtasuna.
- Jainkoak sufritzen duten guztien ezinak entzun ditzan, bereziki lanik gabe eta egoera larrian bizi diren guztienak.
- Jainkoak bere dohainez bete ditzan gure senide, adiskide eta ongile guztiak.

Jainko Jauna, gurutzearen ate estutik Zure erreinuko otorduan sartzera gonbidatzen dituzu gizakiak; entzun gure otoitzak eta emaguzu Zure Espirituaren indarra, Zure Semearen urratsei jarraituz bere aintzaren mahaian parte izan dezagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Eraman gugan onez, Jauna, bere betera
zeure errukizko salbamen-egintza;
egin gaitzazu on-onak eta adoretu,
gauza guztietan zure nahia bete ahal izateko.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Abuztuaren 28an
URTEAN ZEHARREKO XXII. IGANDEA

Agurra

Jauna zuekin.

Sarrerako oharpena

Kristok bildu gaitu Igandean Eukaristi otordua ospatzera: bertan Jainkoaren Hitzia eta Jaunaren Gorputza eta Odola izango ditugu janari. Fedearen misterio eder hau ospatzeak lagun diezagula egiaz Jainkoarekin topo egiten, Bere antz eta irudira molda gaitzan.

Damu-otoitza

Kristok bekatuaren eta heriotzaren gain lortu duen garaipena ospatzen dugu igandean. Aitor dezagun zeruetako Aitaren errukiaren beharrea garelara, bekaturako hilik bizi berrira piztu gaitzen.

—Jesus Jauna, egiaren eta graziaren **bet**ea zarena: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, gu aberasteko zeure burua behar**tsu** egin duzuna: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, gurekin zeure herri santua egitera **et**orri zarena: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Zeru-lurren Jainkoa, Zugandik dator on guztia;
sartu gure bihotzean Zupanako maitasuna;
lot gaitzazu gero eta estuago Zeurekin,
gure baitan indar dezazun on den guztia
eta indartu duzuna arreta handiz zaindu.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Apaltasuna gure bizitzako jarrera izatea beharrezkoa dugu, Ebanjelioaren bide xumeak urratzeko. Ez dago lekurik handitasunerako, neurrigabeko ondasunentzako... Txikien eta apalen Jainko da Jesusen Aita eta gure Aita den Jainkoa.

Lehenengo irakurgaia (*Si* 3, 19-21. 30-31 [gr. 17-18. 20. 28-29])

Siraken liburutik

Seme, egin otzantasunez egiten duzun guztia, eta Jainkoaren begiko denak maite izango zaitu. Zenbat eta handiago izan, orduan eta gehiago apaldu zeure burua, eta Jaunaren gogoko izango zara; handia baita Jaunaren ahalmena, eta apalek dute hura goستن.

Harroaren ezbeharrak ez du erremediorik, gaiztakeriaren landarea sustraitua baitu bere baitan. Buruargiak jakinduriatzko esaerak hausnartzen ditu, adi egongo den belarria irrikatzen du jakintsuak

Erantzun-salmoa (*Sal* 68 [67], 4-5ac. 6-7b. 10-11)

Ze - ru ta lu - rren E - gi - le - a, du - gu la - gun

ta zain - tzai - le - a.

- ∞. Zintzoak pozten dira, ‘
 Jainkoaren aurrean bozkariatzen,
 alai eta pozez gainezka.
 Kanta Jainkoari, jo soinua haren izenari,
 Jauna du izena, poztu zaitezte haren aurrean. ℞.
- ∞. Umezurtzen aita da Jainkoa, alargunen defendatzaile
 bere egoitza santutik.
 Jainkoak etxea ematen die baztertuei,
 kanta artean askatasuna presoei. ℞.
- ∞. Euria ugari isuri zenuen, oi Jainko, ‘
 zeure ondare akitua indarberritu.
 Hantxe kokatu zen zure jendea,
 Zuk, ene Jainko, zeure ontasunean
 dohakabeentzat eratutako lurrean. ℞.

Bigarren irakurgaia (*Heb 12, 18-19. 22-24a*)

Hebrearrei egindako gutunetik

Senideok: Zuek ez zarete hurbildu, israeldarrak bezala, uki daitekeen mendi batera, su kiskalgarria, hodei itxia, ilunpea eta ekaitza zeuden mendira; ez duzue entzun turuta-hotsik, ezta ahotsik ere. Ahotsa entzun zuten israeldarrek gehiago ez ziezaiela hitz egin eskatu zuten.

Sion mendira hurbildu zarete zuek, Jainko biziaren hirira, zeruko Jerusalemera, Jainkoa goresteko bildurik dauden milaka eta milaka aingerurengana, beren izenak zeruetan idatzirik dituzten lehen-semeen batzarrera, guztien epaile den Jainkoagana, beren helburura iritsi diren zintzoen espirituengana, eta itun berriaren bitarteko den Jesusengana.

Aleluia (*Mt 11, 29ab*)

A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, - a - le - lu - - - - ia. -

∇. Hartzazue nire uztarria, dio Jaunak, eta ikasi **N**igandik, gozoa eta bihotz-apala **b**ainaiz. ∇.

Ebanjelioa (*Lk 14, 1. 7-14*)**Homiliarako argibideak***Azkeneko tokia*

Krisia baino bi urte lehenago, hemengoek lan horiek nahi ez genituelako atzerritarren eskulana behar zuten hogeita bost lanbideren zerrenda agertzen zen. Eskulan astunak ziren, noski. Gaur egun, erabat aldatu da hori. Hemengo gizon-emakumeak ari dira ahal dituzten lanak hartzen, ordutegi eta soldata aldetik legez kanpoko etorkinentzat izan ezik erabat gaudituta uste genituen esplotazio-baldintzetan, batzuetan.

Ebanjelioan, **azken tokia** bilatzea gomendatzen du beti Jesusek (*Lk 14, 1. 7-14*). Egia esan, azken tokiak libre egoten ziren beti. Jesusek azken tokia aholkatzen badu, Hark ere toki hori nahi izan duelako da, azkenen artean egon nahi izan duelako. Jainkoa izanda, arazorik gabeko bizitza hauta zezakeen: herrialde aberats batean, arazorik gabeko familia batean jaiotzea. Horrela, ordea, bere idealekin identifikatuko zatekeen elite intelektual edo aristokratiko batentzat nakarrik izango zatekeen erakargarria bere bizitza. Milioika eta milioika pertsonetako baten modura bizitza aukeratuta, **denen**

senide bihurtu ahal izan da, pobreen eta munduaren begietara aintzat hartzekoak ez direnen senide, batez ere. Gu guztiok ahalguztidun eta garrantzitsua imajinatzen dugun Jainkoak pertsona xumeen konpainia bilatzen du, eta gure munduan bazter utzia izatea onartzen du (*Si* 3, 17-18. 20. 28-29).

Banketeak Jainkoaren Erreinua dakar beti gogora. Ezustekoak egongo dira han. Jesusek hainbatetan esan bezala: “azkenak lehenengoak izango dira, eta lehenengoak, azkenak”. Jainkoaren Erreinua mundu honetara etortzeak balio guztiak aldatzea eragin du. Gizartea ez da menderatze-nahiaren bidez eraldatzen, ahulenen **zerbitzura eta haiekiko elkartasunaren** bitartez baizik. Jainkoaren Erreinuari, mundu honetako botereetsuak egongo dira azken lekuetan.

Bizimodu berri horren fruitu da Jesusek ordain ezin diezazuketuen pertsonen on egitera egiten duen deia. Bizitza soziala dohainen trukean oinarritua dago, ematean eta jasotzean. Zoritxarrez, zentzu material hutsean hartzen da truke hori, eta orduan ikusten dugu pertsona batzuek ezer gutxi eman diezaguketela, ez baitute ezertxo ere. Orduan, **alde batera** uzten ditugu, eta ez ditugu aintzat hartzen gure mundua antolatzeke orduan. Herrialde txiroek, **asko ematen digute**, ordea. Bizitzaren zentzu erlijiosoan, familiaren balioa, komunitatearekiko estimua eta bizipoza alaitasun-injekzioak dira beti, gure mundu triste eta nekatu honetan. Gizartearen begietara ustekabean igarotzen diren pertsona xume askok ere mundua salbatzen duen altxor handi bat dute, ontasuna eta eskuzabaltasuna.

Frantzisko Aita Santuak askotan gogorarazi digu agintea zerbitzua dela. Eukaristian parte hartzeak Erreinuako banketea aurreratzen du. Ondasun guztiak gure anaia-arrebekin partekatzeko eta elkarrekin solidario izateko konpromisoa eskatzen du.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: eska diezaiogun Jaunari entzun ditzala deika ari zaion herriaren otoitzak:

- Egigun otoitz mundu zabaleko Eliza gogoan izanik; Jaunak lagun diezaion fedean, esperantzan eta maitasunean hazten.
- Egigun otoitz sufritzen duten guztiak gogoan izanik; kartzelatuek, gaixoek eta etxetik urrun diren guztiek Jaunaren babeseta indarra izan dezaten.
- Egigun otoitz gure senide hildako guztien alde; Jainkoak bere etengabeko errukiz eta beso zabalez onar ditzan.
- Egigun otoitz Eukaristia ospatzen ari garenontzat ere; hemen ospatzen dugunaren fruituak eguneroko jardunean senideen zerbitzura jar ditzagun.

Jainko Jauna, behartsu eta bekatariak itun berriaren otordu pozgarrira gonbidatzen dituzu; entzun gure otoitzak eta egizu gaixoengan eta apalengan zerbitza dezagula Zure Semea, Zure mahaian bildurik elkarren senide garela ezagutu dezagun. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Mahai santuko ogia harturik,
otoitz egiten dizugu, Jauna:
maitasunaren agiria den janari honek
sendo dezala gure bihotza
geure senideengan Zu zerbitza zaitzagun.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Irailaren 4an
URTEAN ZEHARREKO XXIII. IGANDEA

Agurra

Jainko Aitagandik eta Jesu Kristo Jaunagandik bakea, maitasuna eta sinesmena zuekin.

Sarrerako oharpena

Asteroko pazkoak bildu gaitu Jaunaren eguneko Eukaristian. Haren izenean bildu gara, Berak deitu gaitu. Bataioko egunetik gu Berarengana erakarri nahian ari da, leialago eta gogo handiagoz jarrai diezaiogun.

Damu-otoitza

Hurbil gaitezen Jainko zuzenagana, apalik eta bihotz-damuturik, eta, geure burua bekatari aitortuz, eska diezaiogun errukia Jainkoari

—Jesus Jauna, galdurik zegoena bilatzera etorri zarena: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, guztion erospenerako zeure bizia eman duzuna: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, zeure seme-alaba sakabanatuak biltzen dituzuna: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

Oi Jainko, Zuk salbatu gaituzu eta zeure seme-alabatzat onartu; begira onbera seme-alaba ordeko egin gaituzunoi, Kristogan sinesten dugunok egiazko askatasuna eta betiko bizia izan ditzagun.

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Kristau bidean aurrera egitean, zein aukera egin argitzen zaigu, eta baita horretarako behar ditugun indarrak adierazi ere. Ez gaitzala honek beldurtu.

Lehenengo irakurgaia (*Jkd 9, 13-19 [gr. 13-18]*)

Jakinduria liburutik

Zein gizakik ezagut dezake Jainkoaren asmoa? Zeinek ulertu Jaunak nahi duena? Gizaki hilkorron gogoetak kaskarrak dira, gure ideiak ziurtasungabeak. Gure gorputz galkorra arimarentzat zama da, eta lurrezko etxola honek berez pentsakor den espiritua nekarazten du.

Nekez igartzen diegu lurreko gauzei eta kostata aurkitzen irispidean duguna ere. Nork arakatuko ditu, beraz, zerukoak? Nork ezagutuko zukeen zure asmoa, Zeuk eman ez bazenio jakinduria eta zerutik bidali zeure espiritu santua?

Horrela bakarrik izan zen zuzena lurtarren jokabidea, horrela ikasi zuten gizakiek zer duzun atsegin, eta salbatu ziren jakinduriaren bidez.

Erantzun-salmoa (*Sal 90 [89], 3-4. 5-6. 12-13. 14 eta 17*)

Jaun - goi - ko Jau - na, Zu zai - tu - gu gi - zal -
di - e - tan i - hes - le - ku.

- ✠. Gizakia hautsera itzularazten duzu,
 esanez: «Itzuli lehenera, gizakiok».
 Bai, mila urte zure begietan ‘
 atzo igaro zen eguna adina,
 gaualdi bat adina. ✠.
- ✠. Hor daramatzazu gizakiak,
 ametsa bezala a dira;
 ernetzen dira goizean belarra bezala; ‘
 goizean erne eta loratzen baita,
 arratsaldean zimeldu eta ihartzten. ✠.
- ✠. Irakatsiezaguzu geure egunen kontua eramaten,
 zuhurtasunaren muinaz jabetu gaitezen.
 Itzul zakizkigu, Jauna! **Noiz** arte?
 Erruki zaitez zeure zerbitzariez. ✠.
- ✠. Ase gaitzazu goizero zeure maitasunaz,
 poztu gaitezen eta zoriontsu izan geure egun guztietan.
 Betor gugana Jaunaren, gure Jainkoaren, gozotasuna ‘
 eta sendo beza hark gure eskuen lana;
 sendo dezala, bai, gure re lana. ✠.

Bigarren irakurgaia (*Flm* 9b-10. 12-17)

San Paulo Apostoluak Filemoni egindako gutunetik

Anaia maitea: Nik, Paulok, dagoeneko zahartua eta orain, gainera, Kristo Jesusengatik kartzelan nagoen honek, mesede bat eskatu nahi dizut, kartzelan sortu dudan neure seme Onesimorentzat. Berriro bidaltzen dizut bera, ene bihotz-bihotzeko dudan hau.

Neurekin eduki nahi nuen, zure orde zerbitzari izan nezan, Berri Onagatik kartzelan nagoelarik. Hala ere, ez dut zure baimenik gabe ezer egin nahi izan, mesede hori gogoz egin dezazun eta ez behartuta.

Beharbada, horretarako alde egin zizun apur batez, gero betiko har zenezan, eta ez esklabo bezala, esklabo baino zerbait gehiago bezala baizik, anaia maitea bezala. Maite-maitea da niretzat, eta zenbatez maiteago ez ote da izango zuretzat, bai gizon den aldetik eta bai kristau den aldetik. Beraz, fedean adiskide banauzu, hartazazu Onesimo nerau banintz bezala.

Aleluia (*Sal* 119 [118], 135)

A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, a - le - lu - ia

✠. Erakutsi aurpegi argia, Jauna, zeure zerbitzari **honi**, irakatsi zeure **arauak**. ✠.

Ebanjelioa (*Lk* 14, 25-33)

Homiliarako argibideak

Ondasun guztiak uztea

Gaur egun kristauak ongizatearen kulturetan bizi dituzten zailtasunak ez dira guztiz berriak. Hasieratik, oztopo handia izan zen aberatsen bizimodua kristau fedearantzat. Lukasek, errealismo handiarekin lantzen du diruaren eta ondasunen inguruko gaia (*Lk* 14, 25-33). Jesusi jarraitzeko orduan dituen arriskuez ohartu da.

Antzinako gizartearen oinarria **familia eta jabetza** ziren. Bi elementu horiek bereizezinak ziren. Askatasun pertsonalaren oinarri ziren eta sakratuak ziren. Antzina, oinordetzan hartzen zen gurasoen erlijioa, ondasunak bezala. Jesusen ebanjelioak zalantzan jarriko ditu gizarte horren oinarriak; gizarte horren dimentsio erlijiosoa erlatibizatzeaz gainera, Jainkoaren eskakizunen eta hari jarraitzeko behararen aurrean jarriko baititu.

Lehen garai haietan, familiarekin haustea, herentzia galtzea eta gizartean behe mailan jartzea zekarren Jesusen jarraitzaile izateak. Ez da harritzeko ongizateko posizio sozial hura galtzeko beldurrak pertsona askoren bihurtzea blokeatzea. Jesusi jarraitzea **gurutzea** hartzea da, alegia, esklabo bihurtzea ia, ez da batere erakargarria. Ez da harritzekoa, hortaz, lehenengo kristauak behe klaseetakoak izatea, oro har, galtzeko gutxi zutenak. Horixe egiaztatu zuen San Paulok. Ez zegoen aristokrata, aberats edo intelektual askorik. Horregatik, miretsi baino ezin ditugu egin urrats hori egiten ausartu zuren posizio oneko pertsonak.

Lukas izan zen haietako bat. Tradizioak mediku bihurtu zuen. Argi dago kultura handiko pertsona zela, eta ez zela umiliatuta sentitu kide gehienak ezjakinak zituen talde batekin bat egiteagatik eta bere talentua ebanjelioaren eta bere anaia-arreben fedearen zerbitzura jartzeagatik. Bere bizitza eraiki nahi duenaren eta zer baliabide dituen ongi kalkulatzeko duenaren jarrera zentzudun bakarra da. Ez da idealismo xaloa, **kristau errerealismoa** baizik, pertsona, gizartea eta mundua ikusteko modua. Gizaki jakintsua baliabideak helburuetara egokitzen saiatzen da. Eraikuntzan edo gerran beharrezkoak diren kalkuluak beharrezkoak dira Kristori jarraitzeko ere.

Jainkoaren Hitzak munduaren ikuspegi bat eskaintzen digu, Jainkoaren eta gizakiaren egia erakusten dizkigu. Jainkoarengandik datorren jakinduria hori gabe, ilusioen biktima da gizakia. Haragi

egindako espiritu izateak berehalakoan eta balio materialetan interesatuta arrazoitzeko joera edukitzea dakar (*Jkd* 9,13-18). Horrela, ahaztu egiten dugu gizakiaren betikotasuna. **Jainkoaren errebelaziora** zabaldua bakarrik uler dezakegu gutako bakoitzaren misterioa eta horrela bakarrik bila ditzakegu gure benetako existentzia gauzatzeko baliabide egokiak. Askotan, erabaki mingarriak hartu beharko ditugu, uko egin beharko diegu sakratuak eta ukiezinak diruditen errealitateei. Horrela ikusiko dugu Jainkoa dela absolutu bakarra gure bizitzan.

Pentsatzeko modu hori aldarrikatzen du Paulok jabearengandik ihesi bere ondoan babestu den esklabo baten alde egiten duenean (*Fil* 9-10. 12-17). Paulok itzuli egiten dio eta barkamena eskatzen dio harentzat, kristau izaera interes juridiko eta material hutsen gainera dagoela aldarrikatuz. Eukaristiak lagun diezagula Kristori jarraitzeko bidean aurrera egiten, gure bidean aurkitzen ditugun traba guztiei uko eginda.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: jo dezagun Jaunarengana, gure otoitzak entzun ditzan eskatuz:

- Elizaren alde: Jaunak bakea eta batasuna eman diezazkion eta gaitz guztietatik babesturik Ebanjelioaren zerbitzari leial egin dezan.
- Munduko bakearen alde: gizaki guztien bihotzetan maitasuna eta elkarrenganako ulermena erne daitezen.
- Ezinean, gaixo edota goserik daudenen alde: Jaunaren laguntza eta gure arreta eta esku zabala falta ez dezaten.
- Gaur hemen bilduak gaudenon alde: fedean azkenerarte leial iraunez, egun batean zeruko mahaian ere elkar gaitzen.

Jainko ahalguztidun betierekoa, badakizu lurreko gauzak justu ezagutzen ditugula eta zerukoen aztarren bat jakiteko lan egiten dugula; entzun gure otoitzak eta isur gudan Zure Espirituaren jakinduria, Zure Semearen egiazko ikasle bezala eguneroko gure gurutzea eraman eta, Harekin bat eginik, Bere urratsak leial jarrai ditzagun. Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Hitzaren eta sakramentuaren mahaian
janaritzen eta biziberritzen dituzu, Jauna, zeure fededunak;
zure Semearen dohain handiak balia dakizkigula
haren bizian beti parte izatea merezi dezagun.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Irailaren 11n
URTEAN ZEHARREKO XIV. IGANDEA

Agurra

Bere mahaian biltzen gaituen Mesias Jauna izan bedi zuekin!

Sarrerako oharpena

Bekatua eta heriotza garaitu dituen Kristo piztua ospatzen dugu igandero. Bere errukia betierekoa delako eta gugana iristen delako, konfiantza osoz gertura gaitzke mahai honetara. Berak ez du errukizko mezua mundura ekarri bakarrik egin, baizik eta adiskidetu egin gaitu betiko Jainko Aitarekin. Hori ospatzen dugu Mezetan.

Damu-otoitza

Jesu Kristo, bekatuak ez duen gure bitartekoa, otoitzean ari da gure alde eta adiskidetu egiten gaitu Aitarekin. Ireki dezagun, bada, geure espiritua damurako, Jaunaren mahaira hurbiltzeko gai izan gaitzen.

—Jesus Jauna, Pedro damutuari barkamena eskaini zeniona: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, lapur onari paradisua agindu zeniona: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, bekatuen barkamenerako apostoluei Espiritu Santua eman zeniena: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

**Diren guztien egile eta gidari zaren Jainkoa,
begira iezaguzu eta emaguzu bihotz guztiz Zu zerbitzatzea,
zure errukiaren ondasunak suma ditzagun.**

**Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,
Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean
Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.**

Hitzaren liturgiari oharpena

Ebanjelioko paraboletan argi agertuko zaigu nolakoa den Jainkoa: barkatzailea, errukitsua... Gauzak gaizki doazenean, ezin bota diogu errua Jainkoari, geu baikara eman zaigun askatasuna erabilita geure ekintzen arduradun.

Lehenengo irakurgaia (*Jr 32, 7-11. 13-14*)

Irteera liburutik

Egun haietan, Jaunak esan zion Moisesi: «Jaitsi zaitetz menditik, bekatu egin baitu Egiptotik atera zenuen zeure herriak. Laster asko okertu dira agindu nien bidetik. Zekor-irudia egin dute, eta haren aurrean ahuspeztu eta opariak eskaini dizkiote, esanez: “Hau da zure jainkoa, Israel, Egiptotik atera zintuena”».

Jaunak esan zion gainera: «Ikusten dut herri hau burugogor dela; uztazu, bada; nire haserrea horien aurka sutu eta suntsitu egingo ditut, eta zugandik herri handi bat sorraraziko dut».

Moisesek, ordea, honela otoitz egin zion Jaunari, bere Jainkoari: «Jauna, nolatan jarriko zara, bada, haserre-sutan, hain ahalmen handiz eta esku indartsuz Egiptotik atera zenuen zeure herri honen aurka?»

Gogora itzazu zeure zerbitzariak, Abraham, Isaak eta Israel, eta zeure buruagatik haiei egin zenien zin hau: “Zuen ondorengoak zeruko izarrak bezain ugari egingo ditut, eta agindu dizuedan lurralde hau guztia betiko ondareztat emango diet”».

Hala, Jaunak atzera egin zuen bere herriari egindako mehatxutik.

Erantzun-salmoa (*Sal* 51 [50], 3-4. 12-13. 17 eta 19)

Zuk e - man, Jau - na, ar - nas be - rri. Sor-
tu ni - re - gan bi - hotz gar - bi.

- ✠. Erruki nitaz, ene Jainko, zeure **maitasunaz**,
suntsitu nire hobena zeure neurrigabeko **gupidaz**.
Garbi nazazu zeharo **neure** errutik,
garbitu neure **bekatutik**. ✠.
- ✠. Ene Jainko, sortu bihotz gar**bia** nigan,
berritu arnasa sendoa nire **barnean**.
Ez nazazu bota zeure **aurretik**,
ez kendu niri zeure arnasa **santua**. ✠.
- ✠. Ireki, Jauna, nire ezpainak, '
eta nire ahoak iragarriko du zure **gorespena**.
Damuz hautsiriko espiritua da '
Jainkoak nahi duen sakrif**izioa**;
Zuk ez duzu gutxiesten, **ene** Jainko,
bihotz hautsia eta **umildua**. ✠.

Bigarren irakurgaia (*1 Tm* 1, 12-17)

San Paulo Apostoluak Timoteori egindako lehenengo gutunetik

Anaia maitea: Eskerrak ematen dizkiot Kristo Jesus geure Jaunari, bere apostolu-zerbitzua nire gain uzteko fidagarri aurkitu nauelako eta indar eman didalako niri, beraren kontra biraolari, pertsegizaile

eta laidoztatzaile izan nintzen honi; baina nitaz errukitu egin zen Jainkoa, neure sinesgabean ez bainekien zer egiten ari nintzen. Eta gainezka agertu zidan geure Jaunak bere onginahia, Kristo Jesusengan dugun sinesmena eta maitasuna eman ez.

Sinesgarria eta guztiok onartzekoa da doktrina hau: Kristo Jesus bekatariak salbatzera etorri zela mundura. Eta inor ez ni baino bekatariagoa; horrexegatik, hain zuzen, iritsi nuen errukia, Jesu Kristok bere pazientzia aurrenik nigan erakutsi zezan eta betiko bizia izateko harengatik sinetsiko zutenentzat eredu izan nendin.

Mendeen Erregeari, beraz, Jainko hilezkor, ikusezin eta bakarrari, ospe eta aintza gizaldi eta gizaldietan. Amen.

Aleluia (Ga 6, 14)

℣. Jainkoa ari zen Kristogan mundua berekin **adiskidetzen**, eta guri eman digu adiskidetzearen **mezua**. ℟.

Ebanjelioa (Lk 15, 1-32 edota laburrago 15, 1-10)

Homiliarako argibideak

Aita bidera atera zitzaion eta besarkatu egin zuen

Azken belaunaldietako europar asko "aitaren etxetik urrun" jaio eta bizi dira. Itxura denez, ez dute faltan botatzen aitaren etxea, euren aitona-amonek utzitakoa. Agian, behin edo behin itzuli dira bertara,

udan garai batean utzitako herriko etxera itzultzen garen bezala. Txikitan gustuko genuen, baina aspertzen hasiak gara eta hondartza jendetsuagoak nahi ditugu. Aitaren antzinako etxeaz, **gure ama Elizaz**, gutxi hitz egiten da, eta egin diguna edo egiten jarraitzen duena aurpegiratzeko, ia beti.

Asko hitz egiten da urrundutakoen pastoraltzaz, baina oso pobreak dira emaitzak. Seme hondatzailea bere kabuz itzuli zen etxera (*Lk* 15,1-32). Gaur egun, miraria litzateke hori, ia. Une hartako egoera eta aurrekoa konparatzeko, eta aitaren etxera itzultzea komeni zitzaiola konturatzeko argitasun une bat eduki zuelako itzuli zen. Gaur egungo belaunaldiek ez dute konparatzeko eta erabakitzeo aukerarik; izan ere, "aitaren etxetik kanpo" bizi izan dira beti, eta ez daukate beste modu batera bizitzeko esperientziarik. Desagertu egin da **gutziz bestelakoa den mundu baten nostalgia**. Dimentsio bakarreko mundu hau bakarrik ezagutzen dute, gustuko ez duguna, baina ezabatu egin da beste mundu bat posible den oroitzapena.

Gaur egungo bizimoduak blokeatuta dauka Jainkoaren esperientzia. Ongi, arazorik gabe, bizi direnek ez dute Jainkoaren falta nabaritzen. Gaizki pasatzen ari direnek, bizitza eta agintariak madarikatzen dituzte, eta, agian, baina Jainkoa ere, baina ez zaie okurritzen Harengana itzultzea. Horretarako, euren barruan sartu beharko lukete eta, hori, gero eta zailagoa zaio gaur egungo gizakiari. Kanpora begira bizi da, egungo hutsalakerian galdua. Memoria eta buruan tradizioak dituen bakarrik sar daiteke bere bihotzean eta bizitzen ari denaz jabetu.

Parabolako semeak aita zuen zain. Anaiak, aldiz, ez zuen haren faltarik sumatzen. Gaur egun, urrundu zirenak gero eta indiferenteago dira salbazioari eta Elizari dagokienez. Eliza gero eta kezkatuago dago haiekin, baina ez du haiengana hurbiltzeko modurik aurkitzen. Kristau sekularrak dira, batez ere, kristau gisa

bizitzeari utzi diotenekin eten gabeko harremanetan daudenak, haien artean **fedearikiko interesa** pitz lezaketenak. Ikusten dugu, ordea, hori ez dela gertatzen. Askotan, kristauak indiferente bihurtu direlako besteen fedeari dagokionez, eta, jakin gabe, indiferente bihurtzen dira euren fedeari dagokionez ere. Iragartzen fedea, lekukotzarik ematen ez duena, itzali egiten da azkenean.

Arazo handiena da aitaren etxearen panoramak ez dirudiela oso erakargarria. **Aita-nagusia** izaten jarraitzen duela dirudi, eta seme hondatzaileak askatasuna edukitzeko ihes egin zuen harengandik. Seme-alaba leialen irudiak haientzat ere aita-nagusi izaten jarraitzen duela erakusten du. Urrundu direnak ezer erakargarririk ez aurkitzeko beldur dira, bai eta geratzen zaizkigun gauza atsegin urriak galtzeko beldur ere. Nietzscheren gaitzespena egiten dute: "ez zaituztet oso berpiztuak ikusten". Kristautasun aspergarri eta letargikoak gutxi du urrundu direnei eskaintzeko.

Aita ona ez da aita-eredua, aita-nagusia bakarrik. **Maitasunaren eta bakearen Jainkoa da**, maitatuak eta babestuak senti gaitzan eman diezaguke bizia. Bere seme-alabek gogoeta egin dezaten egin dezake. Jainkoaren errukiaren esperientziak konbertitu zuen Paulo, Jesusen apostolu izaterako deia jaso zuenean, haren pertsegizaille zenean, hain zuzen ere (*1 Tim 1,12-17*). Paulok ez zuen sekula halakorik pentsatuko. Horixe bizi dugu geuk ere eukaristiara hurbiltzen garen bakoitzean. Aitak gu guztiontzat, Harekin eta gure anaia-arrebekin adiskidetu izana ospatzeko, prestatu dugun banketean parte hartzen dugu.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: dei egiogun Jainkoaren errukiari eta eska diezaiogun entzun ditzala uste onez egindako otoitzak:

- Elizako arduradun eta zerbitzarien alde: Jaunak bizitza leiala izateko grazia eman diezaien, beraien ministeritzari dagokionez.
- Herrietako arduradunen alde: argitasunez eta arretaz joka dezaten guztien eta bereziki behartsuenen zerbitzuan.
- Gaixo eta ezinduen alde: Jaunak barne-sendotasuna eman diezaien bere minetan itxaropenez bizi daitezen.
- Gure alde, gure etxeko eta adiskideen alde: Jaunak emandako dohain guztiak eskertuz bizi gaitezen beti.

Jainko Jauna, Moisesen otoitzez, Zure maitasunari uko egiten zion herria ez zenuen baztertu; entzun bekatarien alde otoitz egiten duen Moises berriari, Zure Seme Jesu Kristori eta egizu guk ere goza dezagula bekatari bakar bat bihotz-berritzen denean zeruan gozatzen den poza. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze-ondorengo otoitza

**Jauna, jabe dadila dohain zerutarraren indarra
gure gorputzaz eta arimaz,
gure bizitzan indar hori izan dadin nagusi,
eta ez gure nahia.
Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.**

Irailaren 18an
URTEAN ZEHARREKO XXV. IGANDEA

Agurra

Aita errukitsua eta Jainko poz-emailea izan bedi zuekin.

Sarrerako oharpena

Kristoren piztuera oroitzen dugu Igandean; Eukaristian parte hartuz Haren salbamera gugana iristen da. Horregatik, esker onez eta bihotz-berritzeko gogoz garturatzen gara, Kristo izan dadin beti gure bizitzaren erdigune eta ezerk ez gaitzan Berarengandik aldendu.

Damu-otoitza

Senideok: Aitor ditzagun geure bekatuak, misterio santuak ospatzeko gai izan gaitzen.

—Jesus Jauna, bihotz-urratuak salbatzera bidalia: erruki, Jauna.

—Jesus Jauna, bekatariei dei egitera etorria: Kristo, erruki.

—Jesus Jauna, gure alde otoitz egiteko, Aitaren eskuinaldean zaituguna: Erruki, Jauna.

Erruki dakigula Jainko guztiz ahaltsua, eta, gure bekatuak barkaturik, eraman gaitzala betiko bizira.

Otoitza

Oi Jainko,

lege nagusi hau eman diguzu agindu guztien oinarri:

Zu eta lagun hurkoa maitatzea;

egizu, zure aginduak betez, hel gaitzela betiko bizira.

Zure Seme Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez,

Zurekin eta Espiritu Santuarekin batean

Jainko eta Errege bizi baita gizaldi eta gizaldietan.

Hitzaren liturgiari oharpena

Jainko sortzaileak, guztioi berdin eman zigunak, ezin du onartu inolaz ere inongo zapalketarik edota tranparik. Deiadar bat dugu gaur ere Jainkoaren Hitz hau, salaketazko deiadar bat: gaur ere, gure gizartean, badaude zapaltzaileak eta badaude zapalduak.

Lehenengo irakurgaia (Am 8, 4-7)

Amosen Profezia liburutik

Entzun hau zuek, behartsuak zapaldu eta herriko jende xehea hondatzen duzuenok. Zeuen baitan diozue:

«Noiz igaroko ote da ilberri-jaia, garia saltzeko, noiz larunbata, alea salmentan ateratzeko? Neurria txikiagotu eta prezioa handituko dugu, okerreko pisuak erabiliz; gari-zahia ere saldu egingo dugu. Jende xehea diruz erosiko dugu eta behartsuak oinetako pare baten truke».

Jakoben ondorengoen harrogarri den Jaunak zin dagi ez dituela sekula ahaztuko horien egintza gaiztoak.

Erantzun-salmoa (Sal 113 [112], 1-2. 4-6. 7-8)

Po-za-ren po-zez gai-nez-ka dau-kat nik go-go-a,

Sal-ba-tzai-le dut Jaun-goi-ko-a.

- √. Goretsazue, Jaunaren zerbitzariok,
 goretsi Jaunaren izena.
 Bedeinkatua izan bedi Jaunaren izena,
 orain eta beti. ℞.
- √. Jauna herri guztien gainean garai dago,
 haren ospea zerua baino gorago.
 Nor da Jauna gure Jainkoa bezalakorik? ‘
 Gorenean du tronua,
 baina beheratu egiten da, ‘
 zerura eta lurrera begiratzeko. ℞.
- √. Gizagaixoa hautetatik jasotzen du,
 behartsua zaborretatik ateratzen,
 eta handikien artean eserarazten du,
 bere herriko handikien artean. ℞.

Bigarren irakurgaia (1 Tm 2, 1-8)

San Paulo Apostoluak Timoteori egindako lehenengo gutunetik

Anaia maitea: Beste ezer baino lehen, gizaki guztien alde eskari, otoitz, erregu eta esker emateak egiteko eskatzen dizut; baina erregeen eta agintea duten guztien alde ere, modu lasaian eta baketsuan bizi gaitezen, jainkozaletasunez eta duintasunez. Eder eta atsegin zaio hau Jainko gure Salbatzaileari, gizaki guztiak salbatzea eta egia ezagutzera iristea nahi baitu berak.

Izan ere, bakarra da Jainkoa eta bakarra Jainkoaren eta gizon-emakumeen bitartekoa ere: gizon bat, Kristo Jesus, bere burua guztien salbamenerako ordain-saritzat eman zuena. Bere garaian

egindako aitormena da hau, eta honetarako egin nau ni Jainkoak oihulari eta apostolu –egia diot, ez diot gezurrik–, jentilen maisu, berauei sinesmena eta egia irakasteko.

Beraz, gizonezkoek toki guztietan otoitz egin dezaten nahi dut, zerurantz esku garbiak jasoz, haserrerik eta eztabaidarik gabe..

Aleluia (2 Ko 8, 9)

A - le - lu - ia, a - le - lu - ia, a - le - lu - ia.

℣. Jesu Kristo, aberats izanik, behartsu egin zen, bere behartsu izateaz zuek aberats egiteko. ℟.

Ebanjelioa (Mk 9, 30-37)

Homiliarako argibideak

Ezin zarete izan bi nagusiren morroi

Kontabilitate bikoitza ez da garai honetan asmatutakoa. Jesusen garaian ere bazegoen. Eskrupulurik gabeko administratzaileek erabiltzen zuten, euren esku uzten zituzten finkei etekina ateratzeko. Orduan ere arriskutsuak ziren eragiketak, jakin jakiten baziren. Aberasteko nahiak ez du mugarik, ordea. Amos profetak ere salatu zuen bere garaian merkatariak batez ere atsekabetuta zeudela ezin zelako jaietan eta larunbatean saldu eta jendea (*Am 8, 4-7*). Gaur egun, azalera handiko saltokiek ez dute halako mugarik jada. Ahalik eta irabazi handienaren bila, nekez kezkatzen dira euren langileen familia-bizitzaz.

Bai Lukasek eta bai Jesusek ongi baino hobeto dakite zein den munduko egoera, ethezain ustel batzuek enpresak porrotera daramatzatenekoa. Garai hartako gizarte-bizitza islatzen duen parabola horretan, kontabilitate bikoitza daraman bidegabeko ethezain baten **maltzurkeria** erakusten digu Jesusek (*Lk 16, 1-13*). Ethezainaren nagusia ere liluratuta geratuko da, eta goratu egingo du haren zuhurtasuna, eta ez haren bidegabekeria. Zer pentsatzen zuten benetan Jesusek eta Lukasek kasu horri buruz? Distantzia kritikoa mantenduko dute, noski, ontasuna eta gaiztakeria nahasten dituen ethezainaren pertsonaiari dagokionez.

Lukas oso kezkatuta dago aberastasunaren kontuarekin; izan ere, lehenik eta behin oztopo handia da kristau egiteko eta, bigarrenik, kristau modura bizitzeko. Jesusek eta Lukasek ez dute dirua gaitzetsiko, baina komunitateko kide askoren pobrezia aurrean begiak ez ixteko eskatuko die kristauei. Diruaren arriskua da **esklabo** egiten gaituen jainko bihurtzea eta anaia-arreben bitartez benetako Jainkoari zerbitzatzen ez uztea.

Bada, ordea, diruaren zerbitzarietan arreta ematen digun gauza bat: euren helburuak lortzeko zuhurtasuna eta lana. Fededunak fededun ez direnek diruaren jainkoaren zerbitzura besteko energia erakutsi beharko luke **Erregetzaren zerbitzura**. Ematen du Lukasek euren energia guztiak Erregetzaren zerbitzurako erabiltzeko gai ez izatea aurpegiratzen diela bere irakurleei. Pertsona onak dira, noski, baina ez dira behar beste arduratsu eta handinahi Elizaren komunitateko bizitzarekin.

Bidegabea den dirua berrerosteko modu bakarra Erregetzaren zerbitzura jartzea da. Zentzu batean, diru guztia da bidegabea. **Pobreak daudelako daude aberatsak**. Kristau komunitateetako aberatsentzat ere balio du horrek. Ez gara ondasunen jabe, Jainkoak guretzat sortu dituen ondasunen administratzaile baino ez. Dirua

berrerosteko modu bakarra da eliza-komunitatearen zerbitzura administratzea da. Halaxe egiten zuten euren jabetzak saldu eta dirua apostoluen esku jartzen zuten aberats batzuek, horiek behartsuei lagun ziezaieten.

Gutxi dira Jainkoaren seme-alaba izateko bokazioa bete dezaten denek beharrezkoa dena eduki behar izatearen ikuspegi ebanjelikoan kokatzen diren aberatsak, noski. Oinordetzan jasotako edo kontzientzia onez eskuratutako ondasunen jabetzat dute denek euren burua. Horrek blokeatu egiten ditu mundua eraldatzeko balizko ekimenak, **ez baitago baliabiderik**. Zalantzarik gabe, limosna ez da nahikoa, ezta justizia soziala deiturikoa ere. **Elkartasunez partekatuta** bakarrik egongo dira ondasunak benetan denen zerbitzura.

Eukaristiako gure parte-hartzeak besteekiko benetako elkartasuna eragiten du. Bat-egite hori ezin da espirituala bakarrik izan, ondasun materialak ere behartsuekin banatzera eraman behar gaitu.

Jainkoaren herriaren otoitza

Senideok: egin dezagun otoitz gizakien alde eta beraien beharren alde, denek izan dezaten gure maitasunaren laguntza:

- Aita Santuak, gotzainek eta apaizek, zerbitzu jarreraz eta apaltasunez zaindu dezaten beren ardurapeko artaldea.
- Herrietako gobernarien alde: guztien ona bila dezaten, ondasunak banatzen asma dezaten eta denontzat zuzentasuna, ongizatea, bakea eta askatasuna bidera ditzaten.
- Gosea edo bestelako beharrak dituztenen alde, gaixorik eta ezinduta bizi direnen alde, etxetik urrun edota bakardadean daudenen alde.

—Hemen gaudenok, Espiritu Santuaz beterik eta fedean sendotuta on egiten saia gaitezen beti munduaren onerako.

Jainko Jauna, Zu gure Jaun bakar bezala zerbitzatzera deitzen gaituzuna, izan erruki gure giza-ahultasunari eta entzun gure otoitzak; aska gaitzazu ondasunak eduki nahi izatetik eta egizu, gure esku garbiak zerurantz jasoz Zuri atsegin zaizun gorespina eman diezazugula. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

Jaunartze-ondorengo otoitza

Indarberritu, Jauna, etengabe zeure laguntzaz sakramentu honetan janaritu dituzunak; ospakizunean ez ezik bizitzan ere zure salbamen-egintzaren fruituak jaso ditzaten. Jesu Kristo gure Jaunaren bitartez.

